

Bemærkninger til forslaget

Loven om private bidrag til politiske partier og offentliggørelse af politiske partiers regnskaber blev ændret i juni 1995 med det formål bl.a. at skabe større åbenhed i de politiske partiers regnskaber samt i juni 2001 med det formål at skærpe strafferammen for indgivelse af urigtige oplysninger.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at loven om private bidrag til politiske partier og offentliggørelse af politiske partiers regnskaber trods disse ændringer stadig ikke sikrer tilstrækkelig åbenhed. Forslagsstillerne mener således, at der er brug for endnu mere åbenhed om de tilskud, som partierne og listerne, både på landsplan og på lokalplan, samt kandidater modtager.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at et forslag om større åbenhed kan gennemføres, selv om der ikke samtidig gennemføres andre ændringer, idet det må være et formål i sig selv at skabe større åbenhed. Samtidig er det forslagsstillernes opfattelse, at der vil være et flertal for en større åbenhed. Forslagsstillerne har således noteret sig, at der er ganske mange partier, der har udtrykt en positiv holdning til mere åbenhed i regnskaber, mens der også er nogle partier, der ikke har gjort det.¹⁾

Beslutningsforslaget er en præcisering af B 1, forslag til folketingsbeslutning om åbenhed i partiernes regnskaber, fremsat den 2. oktober 2002. Det forslag, som fremsættes nu, indeholder hovedelementerne fra B 1, men er samtidig en udbygning og præcisering. Der er tale om en regulær udbygning, når det f.eks. foreslås, at virksomheder, organisationer m.v. på f.eks. deres hjemmeside skal offentliggøre, hvem der ydes bidrag til. Når forslaget fremsættes nu, er det også, fordi der er konstateret en betydelig øget interesse for at skabe større åbenhed om bidrag til partierne, da partiernes og kandidaternes økonomiske situation kan komme til at spille en central rolle i forbindelse med kommende valgkampe.

Begrundelse for forslaget

Troværdigheden sættes på spil – åbenhed kan modvirke dette

Når de politiske partier, lister og kandidater modtager bidrag fra privatpersoner, virksomheder og organisationer, kan der opstå mistanke om en økonomisk afhængighed, som kan være mere eller mindre udtalt, alt efter hvilke beløb der er tale om. Derfor er der altid en risiko for, at troværdigheden kan betvivles.

Der har været flere eksempler i medierne på, at den politiske troværdighed er blevet betvivlet på grund af private personers, virksomheders og organisationers bidrag til de politiske partier. Medier har bl.a. omtalt en mulig sammenhæng mellem Venstres og Det Konservative Folkepartis modstand mod forbud mod salg af tobak til unge under 15 år og det faktum, at disse partier som de eneste modtager tilskud fra tobaksproducenterne.²⁾ Medier har omtalt en mulig sammenhæng mellem Venstres og De Konservatives modstand mod skattestramninger med hensyn til olieudvindingen i Nordsøen og det faktum, at begge partier modtager store beløb i partistøtte fra Mærsk-gruppen.³⁾ Medier har også omtalt en mulig sammenhæng mellem Berlingskes/Orklas ønske om at købe TV 2 og det tilskud, som Det Berlingske Officin ydede til Venstre og De Konservative under valgkampen i 2001.⁴⁾ Forslagsstillerne vil godt understrege, at forslagsstillerne ikke forholder sig til, om der er sådanne sammenhænge.

Troværdigheden er også et problem for yderne af de økonomiske tilskud, hvilket tydeligt kom frem, da journalister på Berlingske Tidende, Weekendavisen, Urban og B.T. offentligt beklagede, at Det Berlingske Officin ved at støtte to politiske partier havde givet offentligheden mulighed for at anfægte redaktionernes uafhængighed. Senest har LO afviklet sin årlige støtte til Socialdemokratiet, da man ønskede at signalere en større uafhængighed.